

# Mongeovo promítání – 2. část

DGTKK

# Konstrukce v rovině, otáčení roviny

Útvary, které leží v hlavní rovině, se promítají do průmětovny, s níž je hlavní rovina rovnoběžná, ve skutečné velikosti.

## Konstrukce v rovině, otáčení roviny

Útvary, které leží v hlavní rovině, se promítají do průmětny, s níž je hlavní rovina rovnoběžná, ve skutečné velikosti.

Jestliže útvar leží v promítací rovině, můžeme použít **sklopení roviny** do průmětny, k níž je kolmá.

# Konstrukce v rovině, otáčení roviny

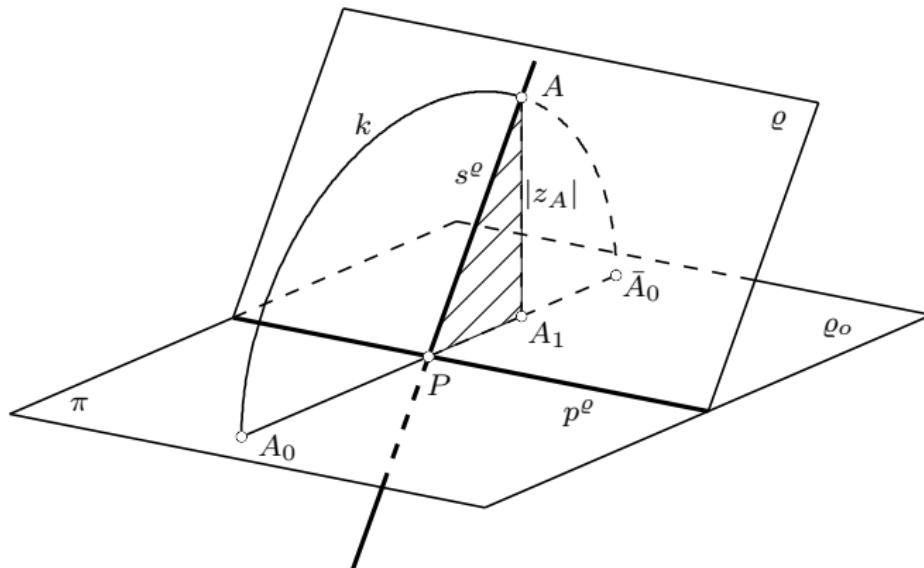
Útvary, které leží v hlavní rovině, se promítají do průmětny, s níž je hlavní rovina rovnoběžná, ve skutečné velikosti.

Jestliže útvar leží v promítací rovině, můžeme použít **sklopení roviny** do průmětny, k níž je kolmá.

Úlohy v obecně položené rovině řešíme **otočením roviny** do průmětny. Otáčíme kolem půdorysné stopy do půdorysny nebo kolem nárysnej stopy do nárysny.

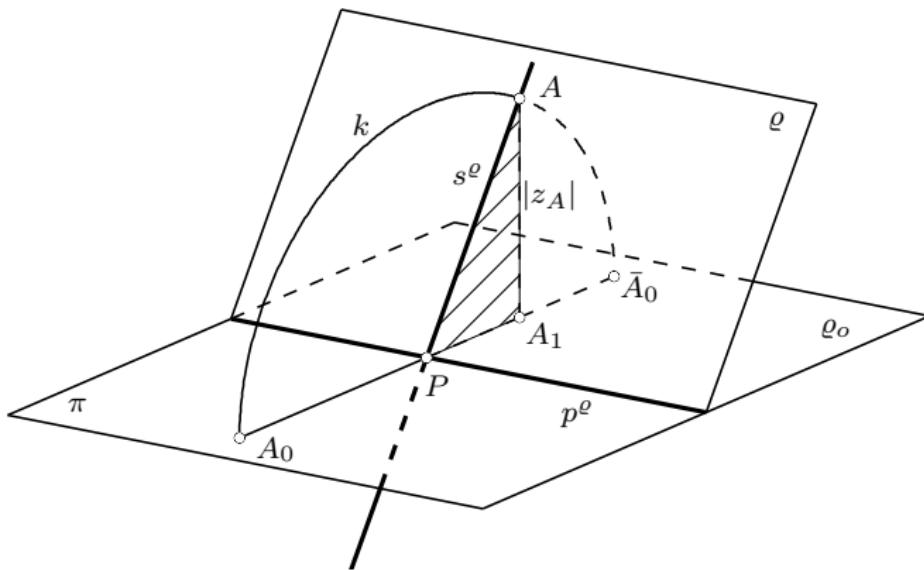
# Otočení roviny

Rovinu  $\varrho$  otáčíme kolem její půdorysné stopy do půdorysny nebo kolem nárysnsé stopy do nárysny.



- Každý bod  $A$  roviny  $\varrho$ , který neleží na její stopě se otáčí po kružnici  $k$ , tzv. **kružnice otáčení** bodu  $A$ .

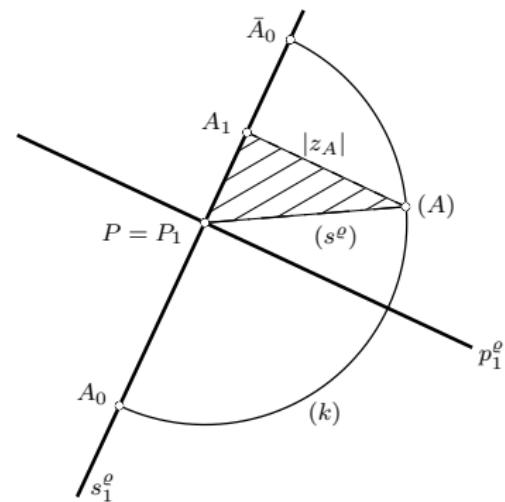
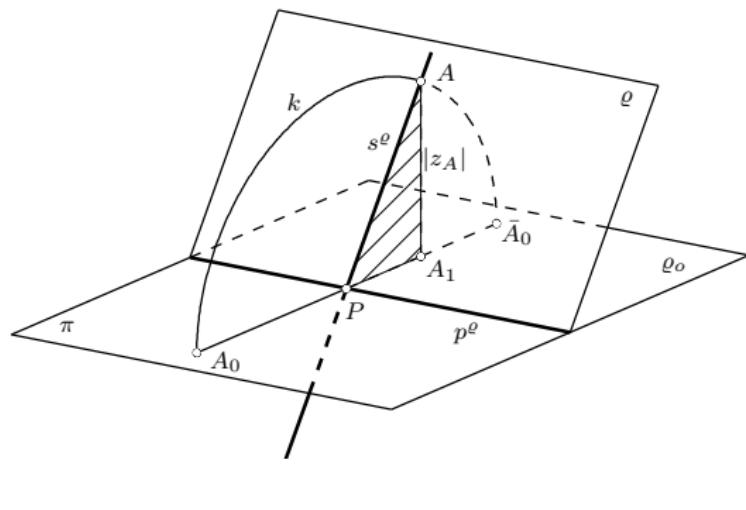
# Otočení roviny



- Střed kružnice otáčení  $k$  je stopník  $P$  spádové přímky  $s^\varrho$  procházející bodem  $A$ . Nazývá se **střed otáčení** bodu  $A$ .
- Poloměr kružnice  $k$  je **poloměr otáčení** bodu  $A$ .
- Průsečíky kružnice  $k$  s průmětnou jsou **otočené body**  $A_0$  resp.  $\bar{A}_0$

# Otočení roviny

Sklopení promítací roviny kružnice otáčení:



# Otočení roviny

Mezi průmětem roviny a jejím otočeným obrazem je vztah **afinity**:

- **osou** této affinity je stopa roviny  $\varrho$ ,
- **směr** affinity je kolmý ke stopě roviny  $\varrho$ .

# Otočení roviny

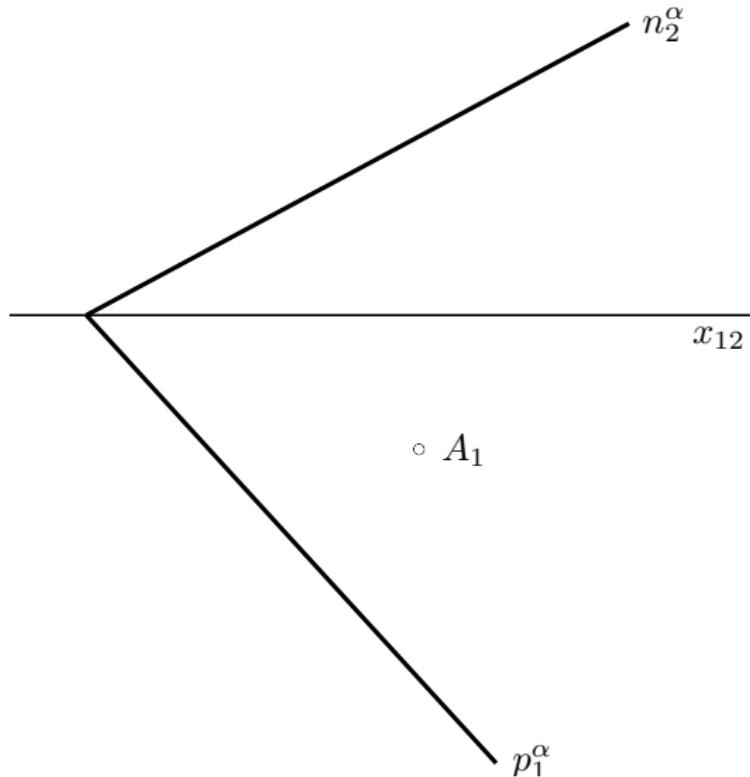
Mezi průmětem roviny a jejím otočeným obrazem je vztah **afinity**:

- **osou** této affinity je stopa roviny  $\varrho$ ,
- **směr** affinity je kolmý ke stopě roviny  $\varrho$ .

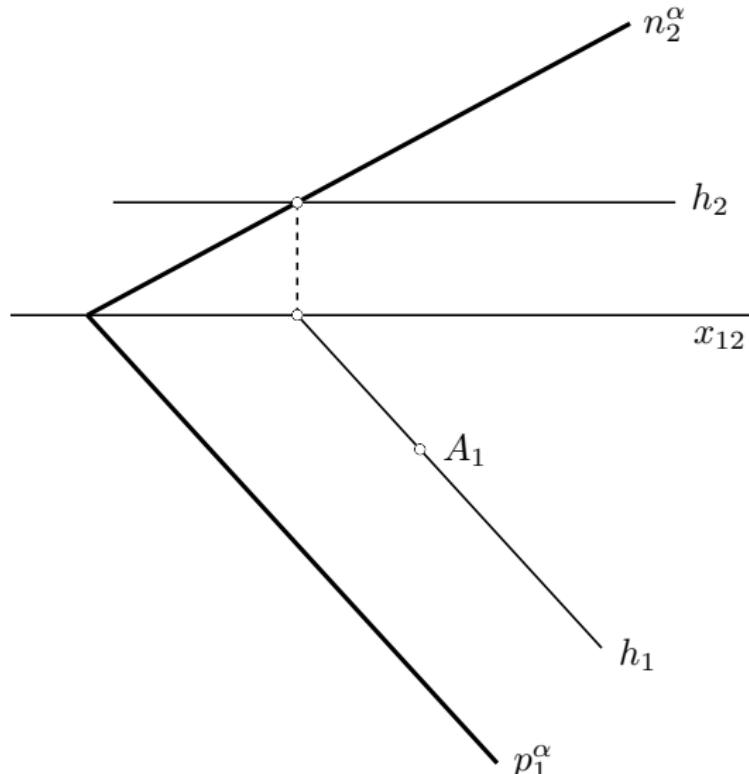
## Otočení roviny

Rovinu otočíme kolem stopy do průmětny tak, že určíme poloměr otočení jednoho vhodného bodu roviny. Ostatní body a přímky otáčíme užitím osové affinity.

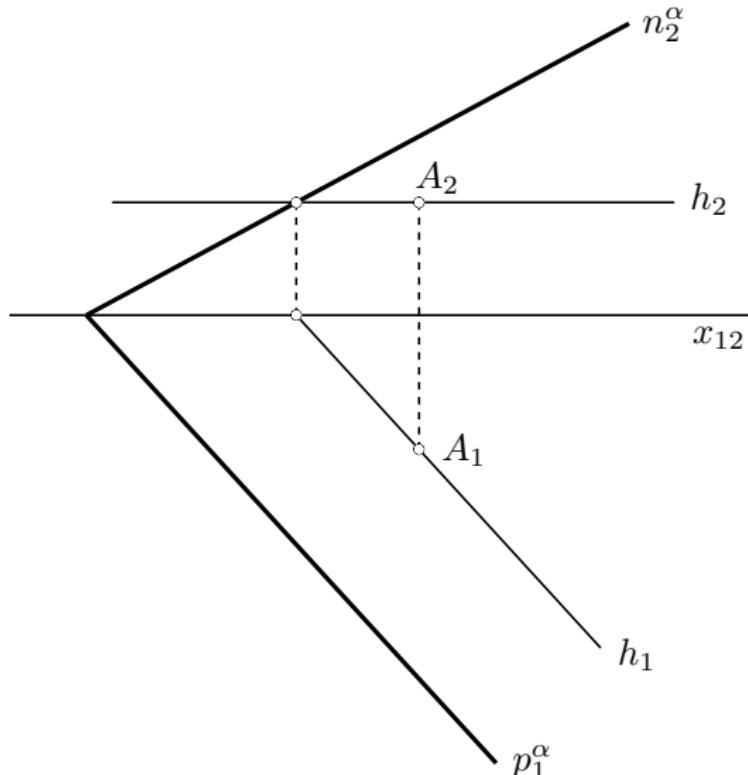
**Př:** Otočte rovinu  $\alpha$  kolem její stopy do půdorysny.



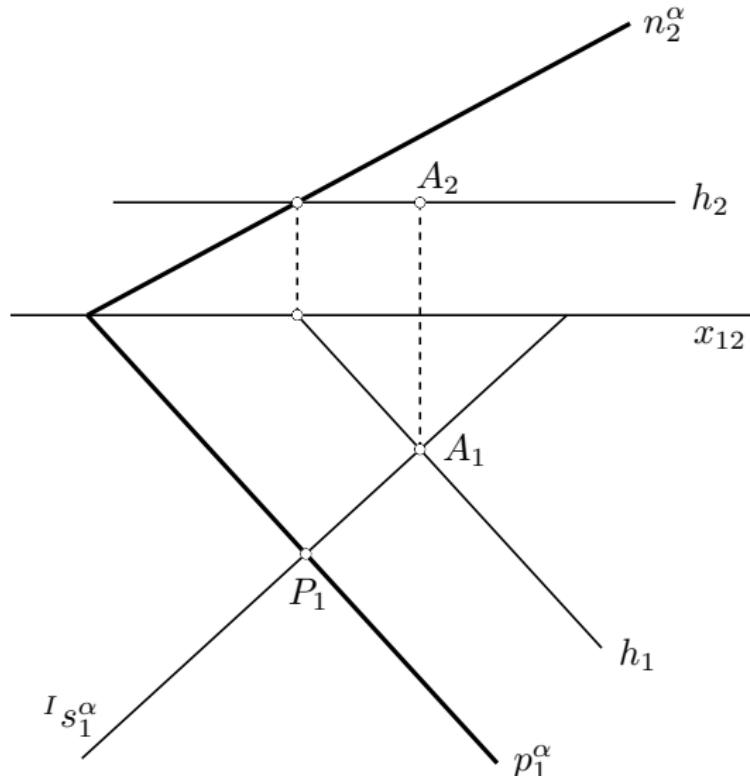
**Př:** Otočte rovinu  $\alpha$  kolem její stopy do půdorysny.



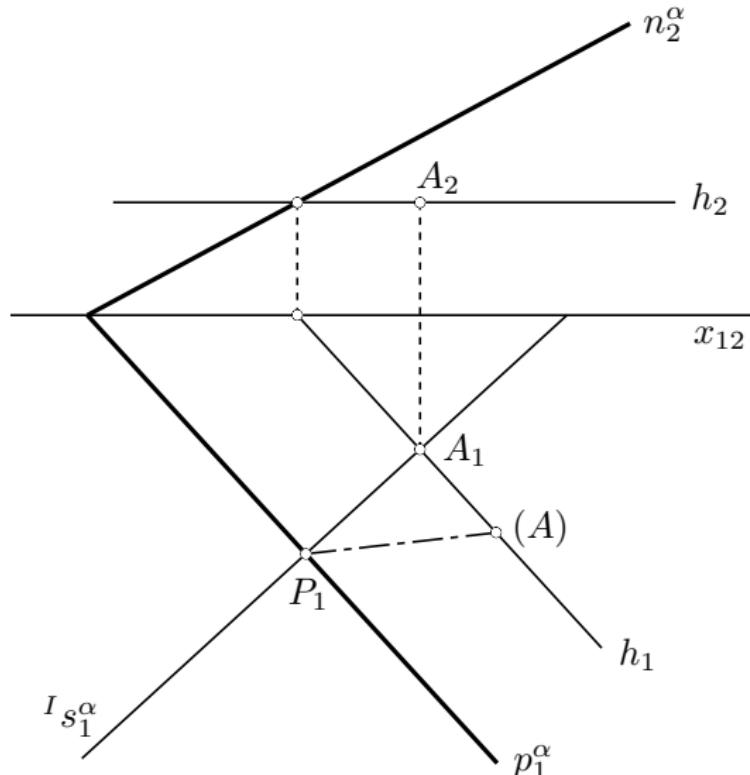
**Př:** Otočte rovinu  $\alpha$  kolem její stopy do půdorysny.



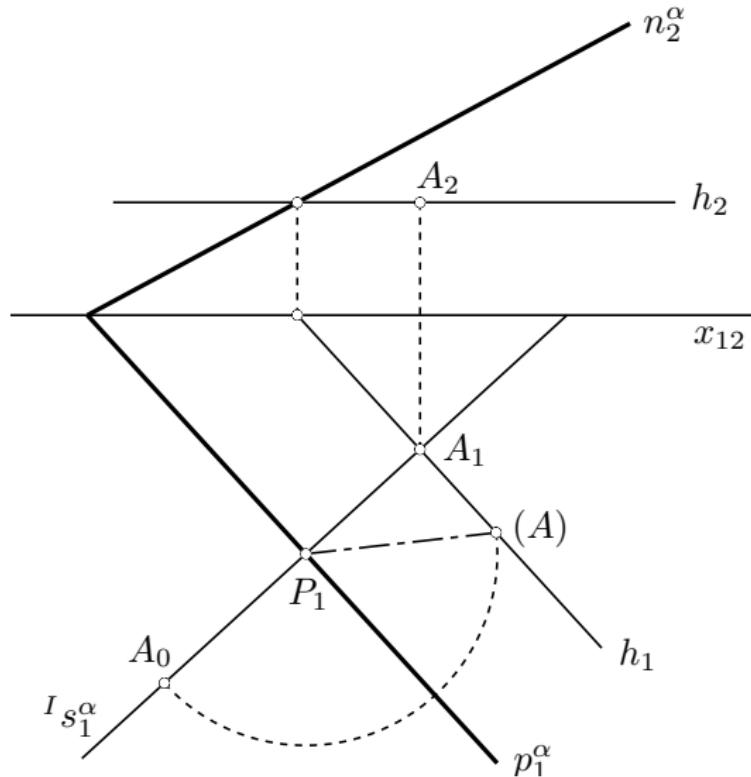
**Př:** Otočte rovinu  $\alpha$  kolem její stopy do půdorysny.



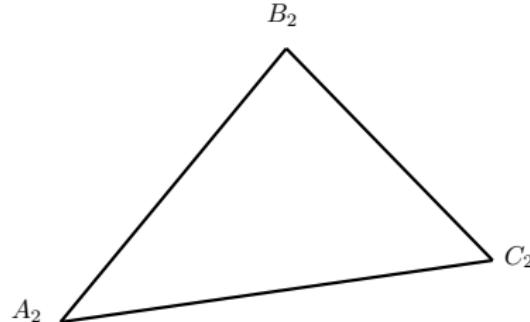
**Př:** Otočte rovinu  $\alpha$  kolem její stopy do půdorysny.



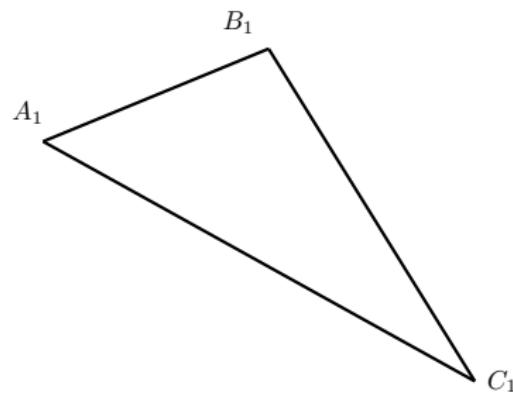
**Př:** Otočte rovinu  $\alpha$  kolem její stopy do půdorysny.



**Př:** Určete skutečnou velikost trojúhelníka  $\triangle ABC$ .



---

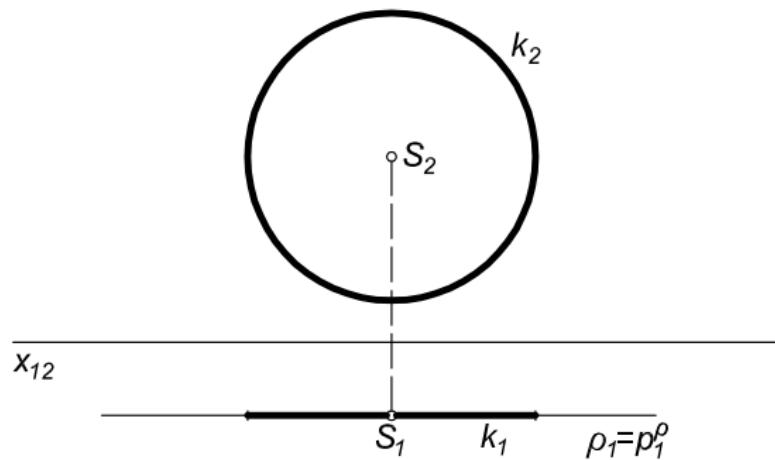
 $x_{12}$ 

**Př:** Nad stranou  $AB$  zobrazte rovnostranný trojúhelník v rovině  $\varrho = (3; 2, 5; 3)$ ;  $A[-1; 2; ?]$ ,  $B[-5; 4, 5; ?]$ .

## Zobrazení kružnice

Pravoúhlým průmětem kružnice, která leží v rovině rovnoběžné s průmětnou, je shodná kružnice, její střed je průmětem středu dané kružnice.

Leží-li kružnice v rovině kolmě k průmětně, je jejím pravoúhlým průmětem úsečka, která leží na průmětu roviny; její délka je rovna průměru kružnice a její střed je průmětem středu kružnice.



# Zobrazení kružnice

Pro průmět kružnice ležící v rovině, která má vzhledem k průmětně obecnou polohu, platí věta:

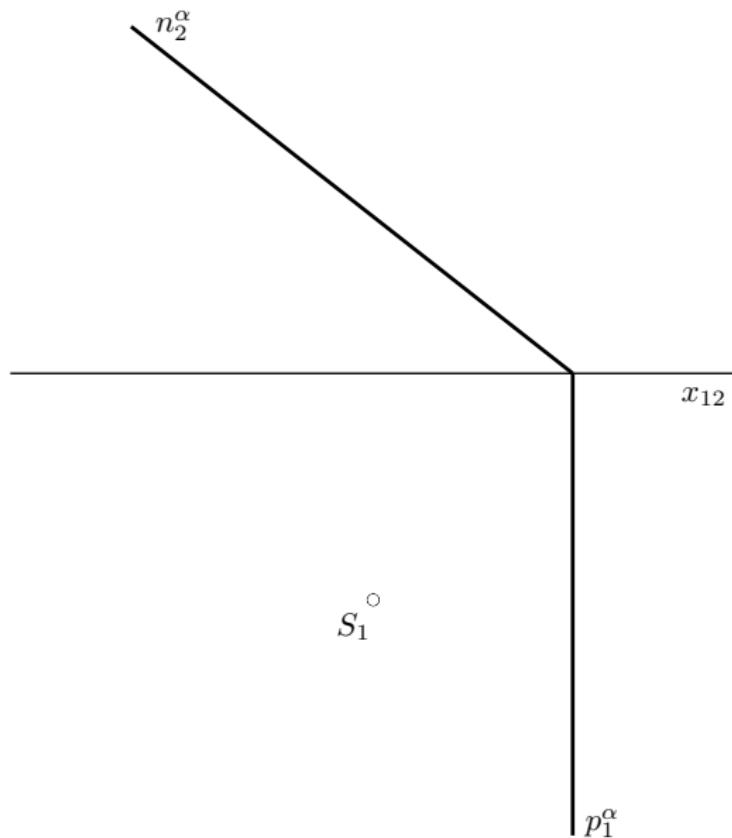
Pravoúhlým průmětem kružnice o poloměru  $r$  ležící v rovině, která není rovnoběžná s průmětnou ani není k průmětně kolmá, je **elipsa**.

Střed elipsy je průmětem středu kružnice.

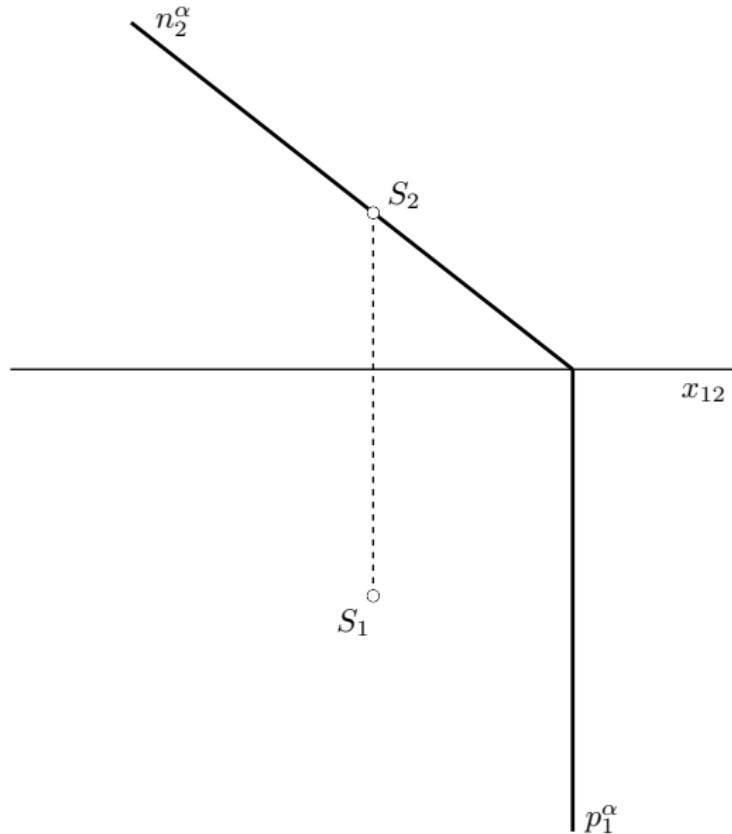
Hlavní osou elipsy je průmět hlavní přímky roviny, která prochází středem kružnice, délka hlavní poloosy je  $a = r$ .

Vedlejší osou je průmět spádové přímky roviny, která prochází středem kružnice.

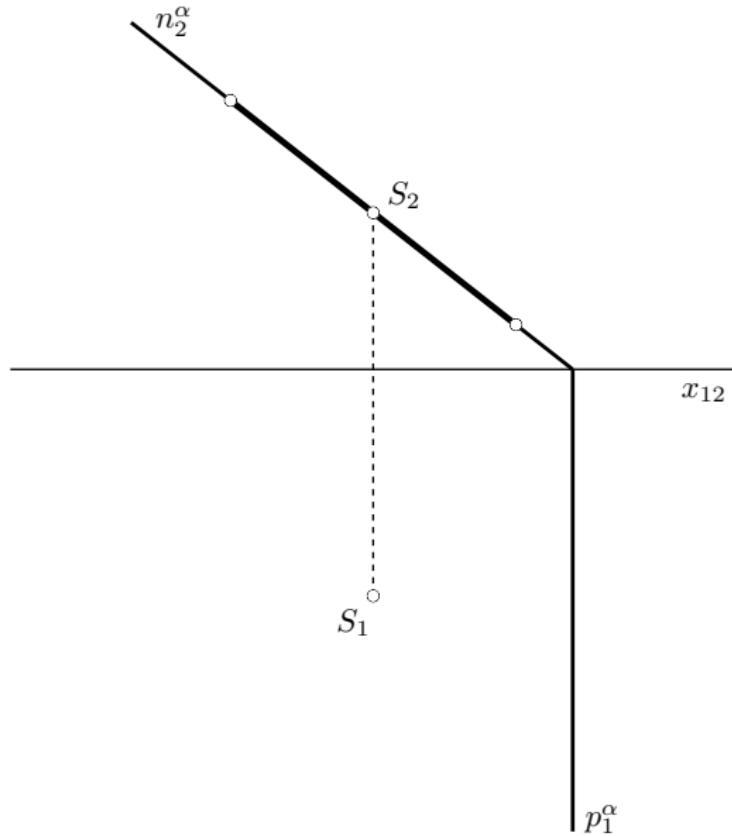
**Př. 4:** V rovině  $\alpha$  zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 2$  cm.



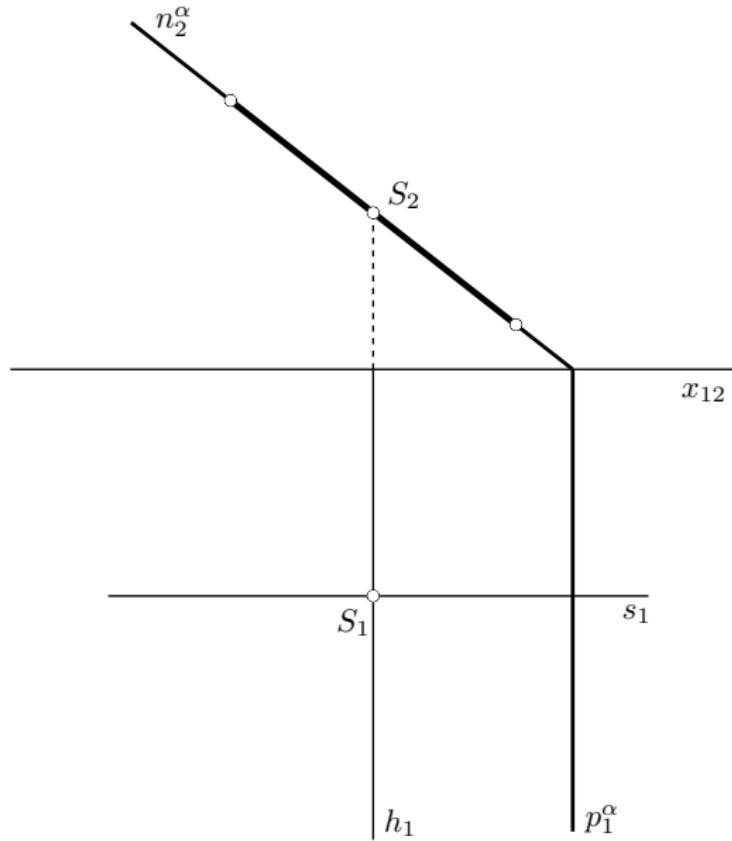
**Př. 4:** V rovině  $\alpha$  zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 2$  cm.



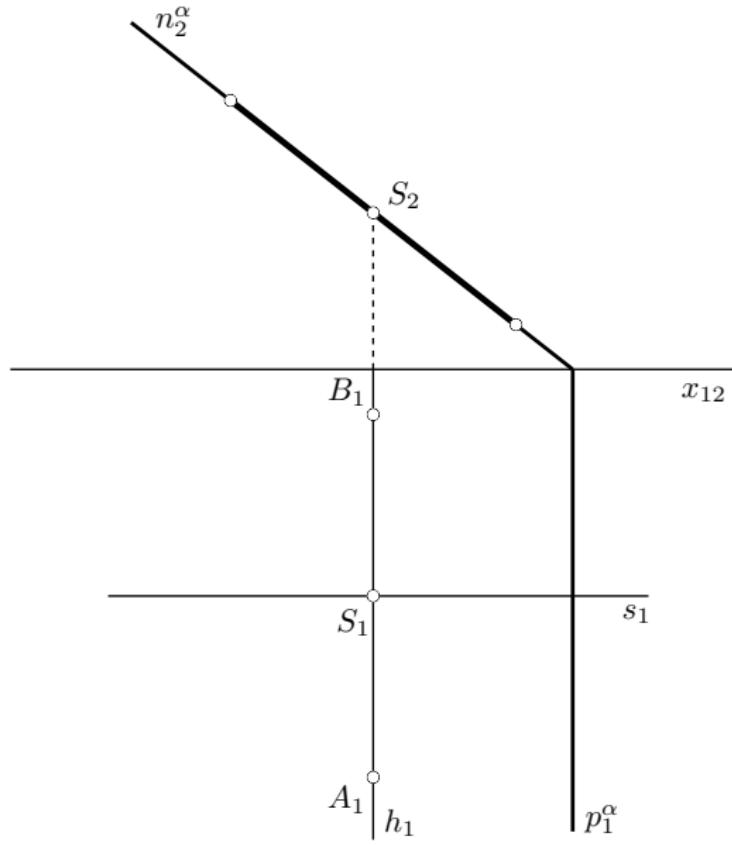
**Př. 4:** V rovině  $\alpha$  zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 2$  cm.



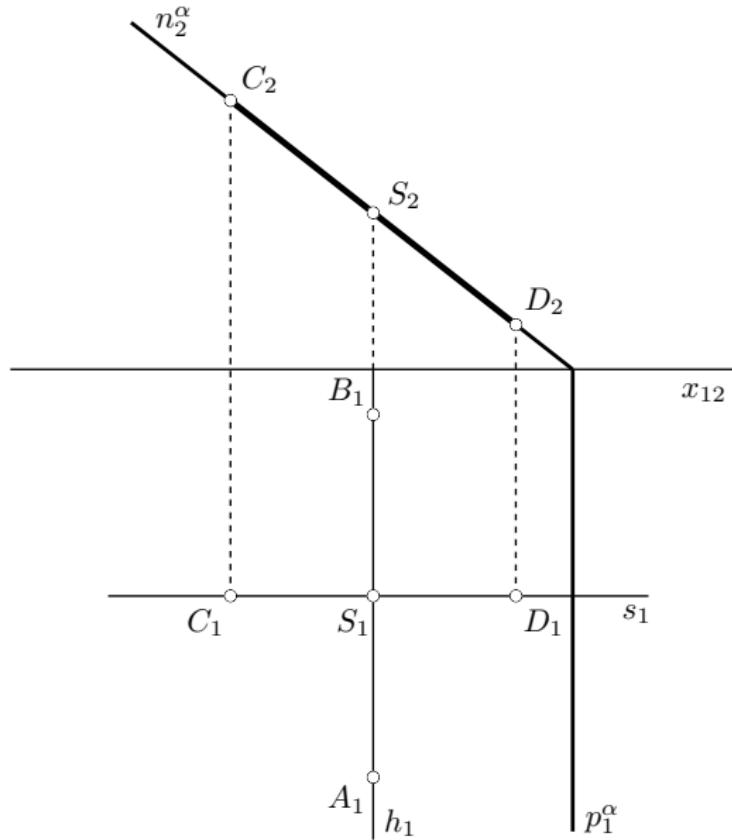
**Př. 4:** V rovině  $\alpha$  zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 2$  cm.



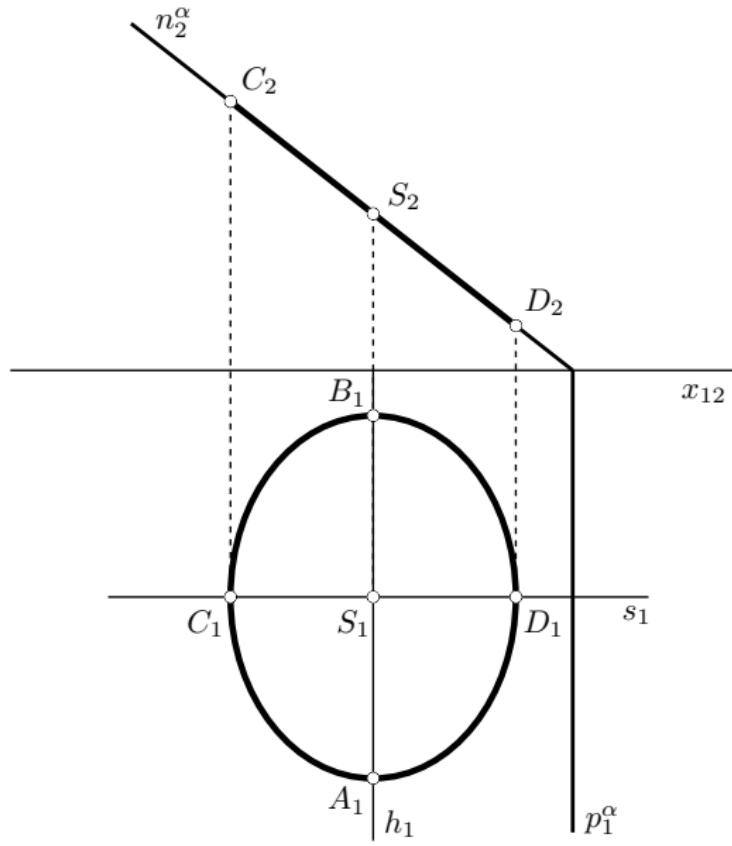
**Př. 4:** V rovině  $\alpha$  zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 2$  cm.



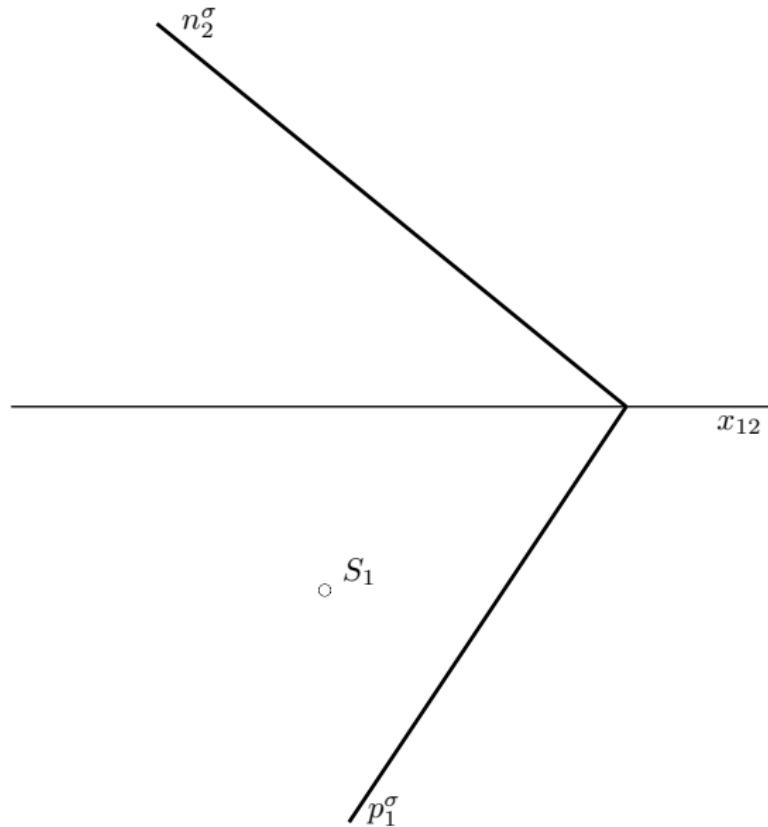
**Př. 4:** V rovině  $\alpha$  zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 2$  cm.



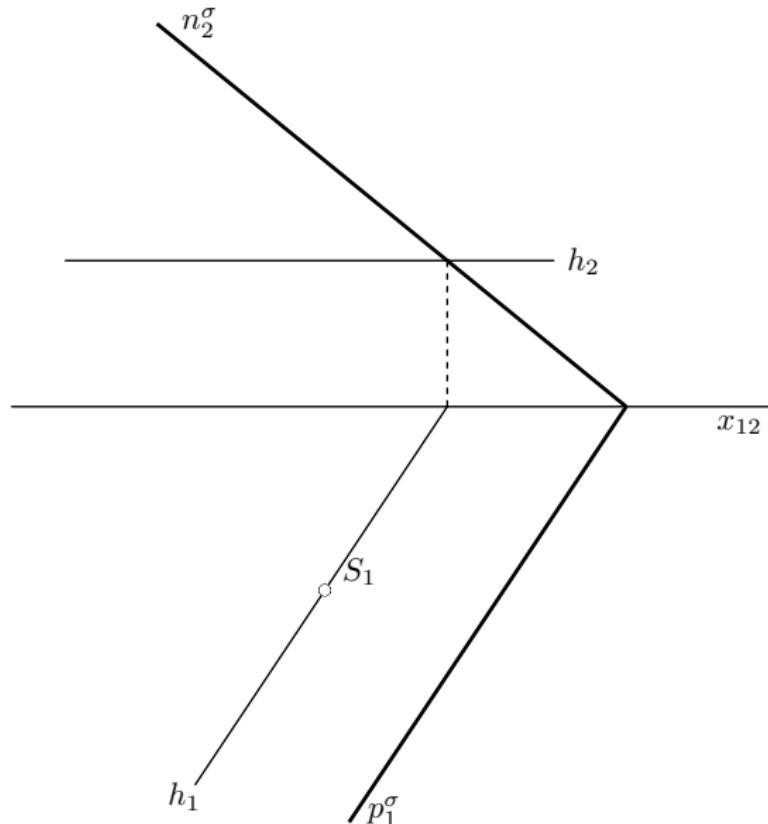
**Př. 4:** V rovině  $\alpha$  zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 2$  cm.



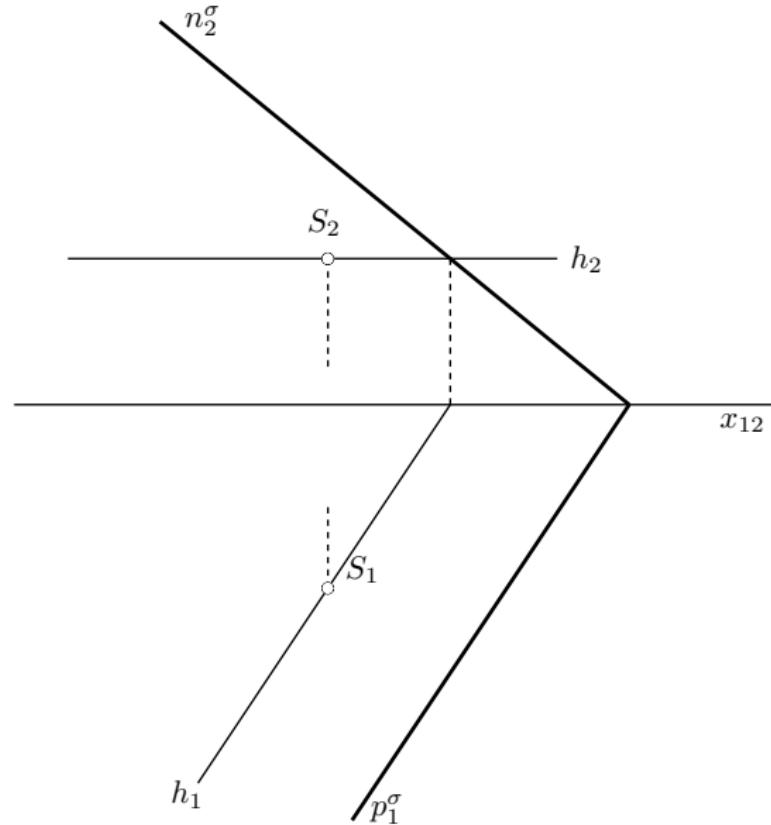
**Př. 5:** V rovině  $\sigma$  dané stopami zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 3,5$  cm.



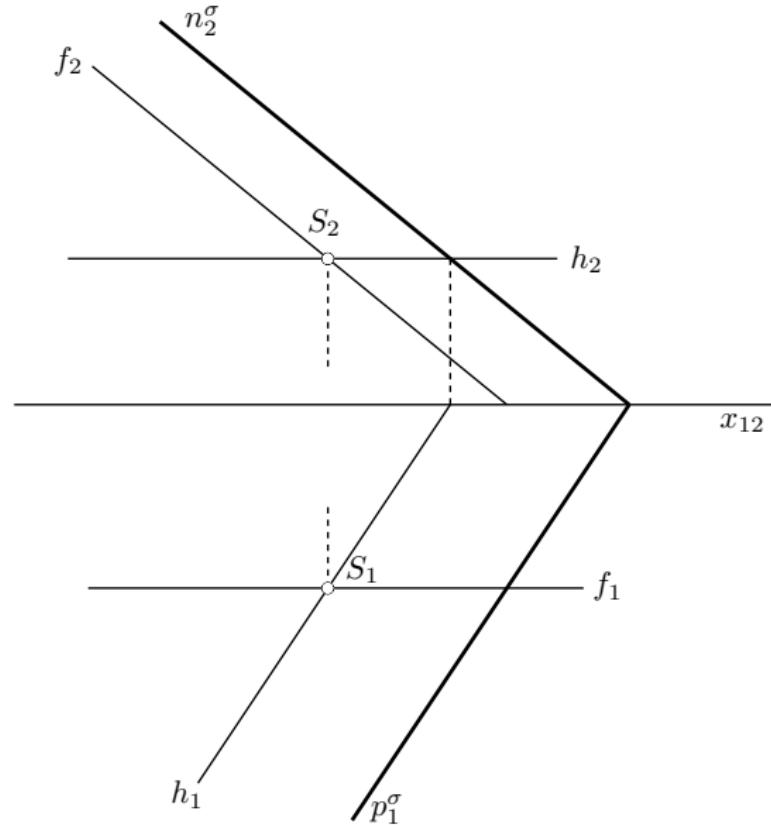
**Př. 5:** V rovině  $\sigma$  dané stopami zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 3,5$  cm.



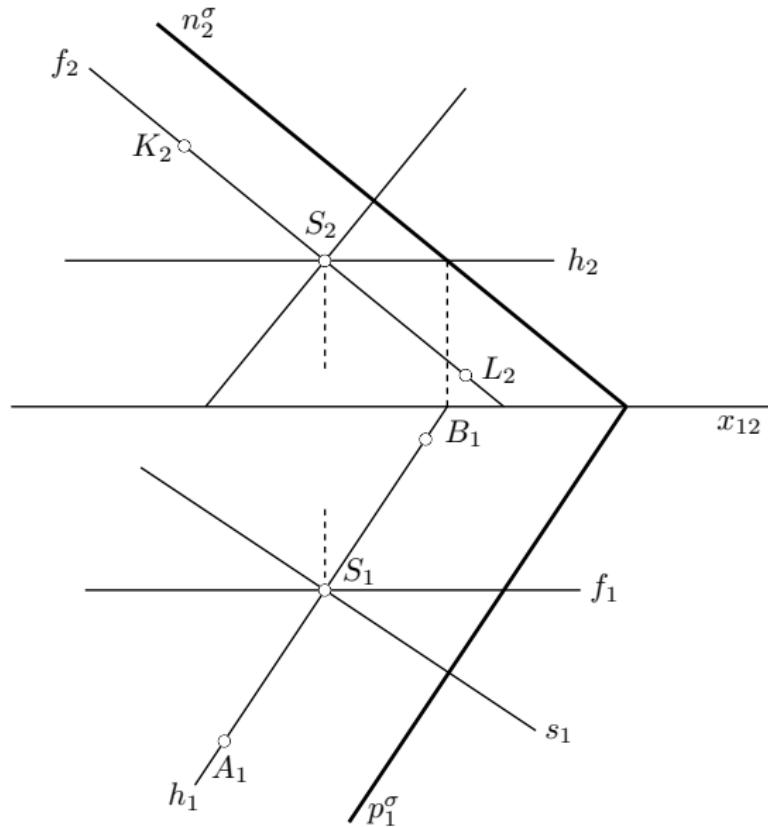
**Př. 5:** V rovině  $\sigma$  dané stopami zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 3,5$  cm.



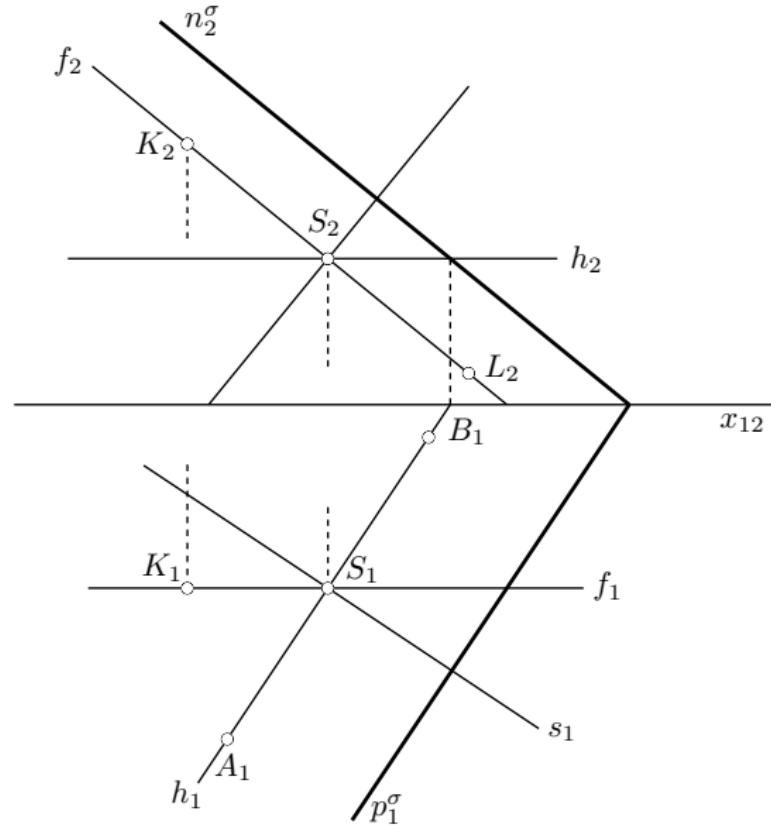
**Př. 5:** V rovině  $\sigma$  dané stopami zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 3,5$  cm.



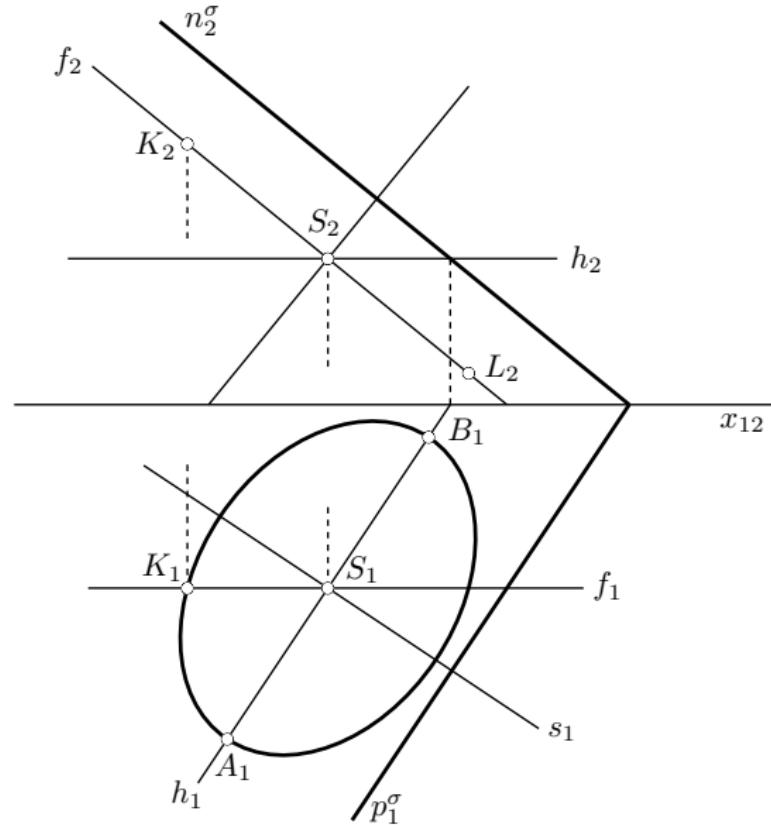
**Př. 5:** V rovině  $\sigma$  dané stopami zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 3,5$  cm.



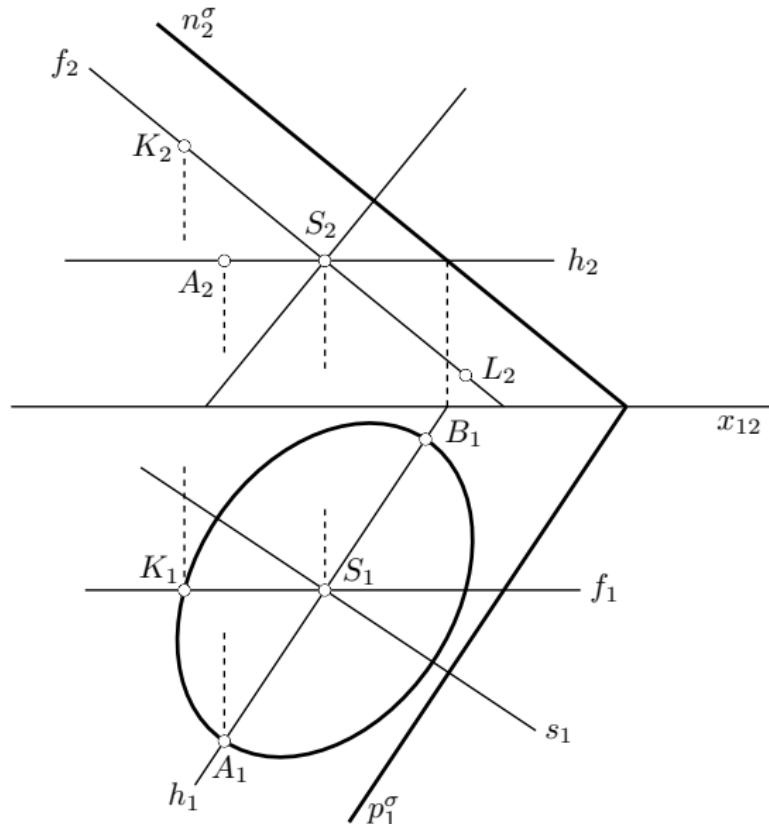
**Př. 5:** V rovině  $\sigma$  dané stopami zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 3,5$  cm.



**Př. 5:** V rovině  $\sigma$  dané stopami zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 3,5$  cm.



**Př. 5:** V rovině  $\sigma$  dané stopami zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 3,5$  cm.



**Př. 5:** V rovině  $\sigma$  dané stopami zobrazte kružnici o středu  $S$  a poloměru  $r = 3,5$  cm.

